

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
17 oktober 2023 (mondelinge uitspraak 12 oktober 2023)

Zitting: 12 oktober 2023 te Amersfoort
De commissie bevindt zich in de Brink op het terrein van
De mondelinge behandeling heeft via beeld -en geluidsverbinding plaatsgevonden

Klachtnummer: KC 2023 – 060

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klachten:

1. Klaagster is het niet eens met de medicatie die op 5 oktober 2023 is aangezegd. Zij heeft het niet nodig en heeft veel last van bijwerkingen en allergieën. Het gaat ook niet samen met haar fibromyalgie.
2. Klaagster is het niet eens met de opname op een gesloten afdeling. Zij zegt dat zij wilsbekwaam is en vindt dat haar wensen en voorkeuren moeten worden gevolgd.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 6 oktober 2023 heeft de commissie de klacht van klaagster ontvangen.
- Klaagster heeft de commissie geen toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Klaagster heeft een schorsingsverzoek ingediend, zie punt 2.3
- Op 9 oktober 2023 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klaagster in kennis gesteld.
- Op 9 oktober 2023 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 12 oktober 2023.
- De hoorzitting heeft op 12 oktober 2023 plaatsgevonden.
- De beslissing, zie punt 7, is op 12 oktober 2023 aan klaagster, aangeklaagde en de pvp meegedeeld (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

2.3. Schorsingsverzoek

Klaagster heeft bij haar klachtmelding tevens een schorsingsverzoek ingediend ten aanzien van het toedienen van de medicatie in het kader van het verlenen van verplichte zorg zoals bedoeld onder punt 1, zie hierboven.

De psychiater heeft de ambtelijk secretaris telefonisch meegedeeld dat er geen medisch zwaarwegende redenen zijn om de verplichte zorg in de vorm van het toedienen van de depot medicatie niet op te schorten tot het moment van zitting.

De beslissing is aan alle betrokkenen meegedeeld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klaagster is geboren op

De bij de hoorzitting ingebrachte stukken zijn beperkt tot de klachtmelding en een brief van de huisarts van 28 september 2023 over een allergie onderzoek.

4. Toelichting van klaagster

Klaagster heeft ter hoorzitting een toelichting op haar klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

De voorzitter betreurt het dat zij niet beschikt over het medisch dossier van klaagster. Een medisch dossier helpt om inzicht te krijgen in de klacht. Het beoordelen van een klacht, enkel op grond van een klachtmeldingsformulier (en een brief van de huisarts over een allergie onderzoek) is lastig. Gevraagd of klaagster er bezwaar tegen heeft dat aangeklaagde vragen van de commissie over de medische situatie van haar mag beantwoorden, geeft klaagster aan hiertegen geen bezwaar te hebben. Zij zegt dat de mening van aangeklaagde niet haar mening is.

Gevraagd hoe het met klaagster gaat antwoordt zij dat zij al drie weken opgenomen is. Zij zegt dat zij echt kapot gaat en boos is over het onrecht dat haar wordt aangedaan. Klaagster vertelt dat zij gedwongen is meegenomen. Zij heeft pilletjes gekregen en is daar twee dagen ziek van geweest, waarbij haar spieren gespannen waren, zij bloed heeft overgegeven en zij pijn in haar buik en borst had. Volgens klaagster zijn dit bijwerkingen van de medicatie.

Gevraagd hiernaar antwoordt klaagster dat zij geen inzage wil geven, omdat in het dossier onwaarheden staan en de inhoud politiek gevoelig is.

Gevraagd of klaagster alles heeft kunnen zeggen wat zij heeft willen zeggen en of er goed naar haar is geluisterd antwoordt zij dat dit zo is. Zij is bang voor de uitspraak. Klaagster wil graag naar huis.

Gevraagd of de pvp nog iets wil toevoegen antwoordt zij dat klaagster ook aan haar geen inzage in het dossier heeft verleend. De pvp zegt dat klaagster zelf goed heeft aangegeven wat haar bezwaren zijn tegen de opname en de medicatie. Klaagster probeert Nederland te redden. De pvp zegt dat eerder medicatie niet nodig zou zijn geweest en vraagt zich af waarom nu wel.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft aangeklaagde, na verkregen toestemming van klaagster, verweer gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat de rechtbank op 27 september 2023 een zorgmachtiging heeft verleend, De zogenaamde artikel 8:9 Wvvgz beslissing is op 6 oktober 2023 mondeling aangezegd en de beslissingsbrief is vervolgens aan klaagster uitgereikt.

Gevraagd of aangeklaagde al verbetering ziet antwoordt hij dat het daarvoor te vroeg is. Klaagster heeft onder de crisismaatregel twee dagen haloperidol gekregen. Er is nog niet aan een behandeling begonnen, omdat klaagster zich verzet tegen de medicatie. Aangeklaagde verwacht verbetering met medicatie. In voorgeschiedenis heeft klaagster nooit lang antipsychotica gebruikt en heeft zij onvoldoende behandeling ondergaan. Aangeklaagde verwacht dat met medicatie de psychose verdwijnt en klaagster weer naar huis kan.

Gevraagd naar de bijwerkingen antwoordt aangeklaagde dat deze besproken zijn. Hij wijst op de brief met informatie van de huisarts over een allergieën onderzoek en stelt dat er geen sprake is van een allergie voor antipsychotica. De klachten die klaagster heeft kunnen geen bijwerkingen zijn van de medicatie omdat die nog niet is gestart.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat de situatie bij klaagster thuis is geëscaleerd en dat de echtgenoot en de twee zonen van klaagster ernstig bezorgd en overbelast zijn. Klaagster brengt zichzelf en haar omgeving in gevaar door onder meer met elektriciteit te manipuleren.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op het ingebrachte klachtmeldingsformulier en wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

Artikel 8:9 Wvvgz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvvgz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie acht door aangeklaagde voldoende aannemelijk gemaakt dat zonder de opname en de toediening van medicatie een zodanig psychotisch toestandsbeeld in stand blijft dat er zich bij klaagster ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1. lid 2 onder a. Wvvgz.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klaagster, voortvloeiend uit haar psychotisch toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit zonder de verplichte zorg leidt tot ernstig nadeel. Er is sprake van een paranoïde psychotisch toestandsbeeld en klaagster brengt zichzelf en haar omgeving in gevaar door met elektriciteit te manipuleren. Zij wordt volledig gestuurd door de psychose en kan de gevolgen van haar keuzes ten aanzien van de psychiatrische behandeling niet overzien.

De commissie acht in deze situatie verder aannemelijk dat een langer uitstel van toediening van effectieve medicatie een aanmerkelijk risico op verdere vertraging in ontslag uit de accommodatie met zich zal meebrengen. Het is bekend dat het beeld minder snel dan wel slechter tot verbetering komt als behandeling langer wordt uitgesteld; dit zal de prognose negatief beïnvloeden.

In de afgelopen periode is gebleken dat het psychisch toestandsbeeld van klaagster zonder inname van effectieve antipsychotica niet wezenlijk verbetert. De commissie is daarom van oordeel dat er ook in deze zin sprake is van ernstig nadeel.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Klaagster heeft verklaard dat zij de medicatie mede niet wil innemen vanwege de bijwerkingen. De commissie overweegt dat als bekend mag worden verondersteld dat de inname of toediening van antipsychotica altijd meer of minder bijwerkingen met zich kan meebrengen. Tegelijkertijd overweegt de commissie dat deze bijwerkingen dienen te worden afgewogen tegen het belang van het zoveel mogelijk wegnemen van de (gevolgen van) de psychische stoornis. Dit met als doel dat klaagster op termijn beter kan functioneren.

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie komt tot de conclusie dat de beslissing van aangeklaagde tot opname en tot het toedienen van medicatie voldoet aan de criteria van doelmatigheid, proportionaliteit, subsidiariteit en zorgvuldigheid en dat daarom aan het gestelde criterium in artikel 8:9 onder a. Wvvgz is voldaan.

De commissie verklaart de klachten voor wat betreft de vorm van verplichte zorg op grond van artikel 8:9 Wvvgz **ongegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klachten: **ongegrond**

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. S.J.M. de Neeve, voorzitter,
Dhr. drs. R. Fiddelaar, psychiater,
Mw. mr. S. Scheimann, algemeen lid.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klaagster en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvrgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.